

יום השביעי לשבעה

סעודת השבעה

בסיום ימי השבעה בערב האחרון נהגו לערוך סעודה לעילוי נשמת הנפטר. בסעודה זו ראוי להביא רב שיאמר דברי תורה.

אם מועד הסעודה חל במוצאי שבת יערכו הסעודה ביום חמישי בערב.

הקמה משבעה

ביום השביעי לימי השבעה, לאחר תפילת שחרית, ולאחר זמן זריחת השמש, מתיישבים האבלים במקומם לזמן קצר והמנחמים מקימים אותם.

הקמת האבלים ביום השביעי נעשית בכך שהמנחמים אומרים:

למנהג **אשכנז** הנוסח המקובל:

"המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד"

ומנהג **הספרדים** שאומרים:

"מן השמים תנוחמו"

ולאחר מכן אומרים המנחמים:

"קומו מאבלותכם"

ומוספים ואומרים:

"המקום יגדור פרצות עמו ישראל"

מנהג **הספרדים** שהמנחמים מוסיפים את הפסוקים הבאים:

"לא יבוא עוד שמשך וירחך לא יאסף, כי ה' יהיה לך לאור עולם ושלמו ימי

אבלך" (ישעיהו ס' כ')

"כאשר אימו תנחמנו כן אנוכי אנחמכם ובירושלים תנוחמו" (ישעיהו סו' כ').

ומברכים אותם באריכות ימים ושנים.

לאחר מכן קמים האבלים ממקומם, נפסקים דיני האבלות שחלים בימי השבעה ועולים לקבר. הסיבה לכך שהאבלים ביום השביעי יושבים לזמן קצר הוא כיוון שמקצת היום ככולו.

אם אין מי שיקים את האבל, כפי שתואר לעיל, ישבו מעט ויקומו בעצמם.

אם אין אפשרות לארגן מנין לקיום תפילות בבית האבל, מותר לאבל ללכת לבית הכנסת הסמוך כדי להתפלל בציבור ולומר קדיש.

אם חל היום השביעי ביום שמוציאים ספר תורה אסור עדיין לאבל לעלות לתורה אפילו אם חל בשבת.

ביום השביעי לאחר שקמים מהאבלות מותר להחליף הבגד הקרוע. יש נוהגים להחליף מיד את הבגד הקרוע ולזורקו, מנהג המסמל שלא יקרו מקרים דומים יותר במשפחה.

מנהג **הספרדים** באותו יום להתרחץ ללא הגבלות וללבוש בגדים מכובסים.

מנהג שלא אוכלים לפני העלייה לקבר, אלא טועמים מעט.

יום שביעי שחל בשבת או בחג

אם היום השביעי חל בשבת או בחג, יש נוהגים להקים את האבלים בשבת או בחג בבוקר, ויש שנהגו להקים אותם ביום שישי או ערב החג לפני כניסת השבת או החג.

עליה לקבר ביום השביעי

אם חל יום שביעי ביום חול עולים לקבר באותו יום, והמנהג לעלות בבוקר לאחר שהקימו את האבלים.

אם חל יום שביעי ביום שבת עולים לקבר ביום ראשון, מפני שאסור לעלות ביום שישי כיוון שהאבל עדיין מצוי בתוך השבעה.

אם יום השביעי חל ביום טוב או שיום טוב ביטל שבעה, עולים לקבר רק לאחר החג. מותר לעלות לקבר באיסרו חג.

אם יום השביעי חל בראש חודש, בחנוכה או בפורים עולים לקבר לאחר אותם ימים. ויש נוהגים לעלות באותו יום.

אם יום השביעי חל בחודש ניסן עולים באותו יום.